

a Presel sub No. 1437. 7. X. 194

Ugyancsak a tegnapi ülésen határozta meg a bizottság a javaslatot fogadta el, melyben követeli, hogy a nagyhatalmak szakiítsák meg diplomáciai összeköttetését Franco kormányával.

Vesztegetők alkonya

(Brassó) A brassói rendőrség erkölcsrendészeti osztálya az elmúlt éjszakán razziát tartott az Aro szállodában. Lazár Cornel dr. egy előkező társaságban hölgygel együtt nem tudta magát igazolni. Lazár dr. százezer lejt ajánlott fel a rendőrbiztosnak, hogy ne vigyék őket a rendőrségre. A rendőrbiztos a pénzt a rendőrfőnökségen letétbe helyezte. Lazár dr. ellen vesztegetés címen indított eljárást.

Ugyanazon az éjszakán az Aranykuleshoz címzett helyiségben Stoinescu Dan és Mihailache Constantin mulattak egy Albu Lina nevű bukaresti hölgy társaságában. Ezek sem tudták igazolni magukat. Mihailache fűrevonta a rendőrbiztos és 100 ezer lejt ajánlott fel neki csak hagyja futni őket. A rendőrbiztos ettől is átvette a pénzt és letétbe helyezte. Mihailache ellen is vesztegetés címen indult eljárás.

Óránként más-más tanár adja elő a Szabad Egyetem „Barangolás a technika világában” című előadás sorozatát

A Magyar Népi Szövetség „Szabad Egyeteme” új szemeszterében minden héten, vasárnap délután háromnegyed 4 órától háromnegyed 5 óráig, egészen újszerű tárgyat ad elő, amelynek teljes címe: „Barangolás a találmányok világában.” Ennek az új tárgynak nemcsak címe, hanem előadási módja is szokaján.

Arról van szó, hogy a „Szabad Egyetem” keretén belül megismerkedhetik a hallgató az új kor legjelentősebb találmányaival és felfedezéseivel, még pedig minden egyes felfedezéssel egy-egy órási előadásban. Az egyik héten a szűrőmókat ismerteti az egyik tanár, a másik héten a rádióaktivitásról a másik előadó és így tovább sorra kerülnek a legérdekesebb kérdések, a repülés kérdése, az optikai kutatások eredményei, a gőz- és villamoság gépekben élt csúcsteljesítmények és így tovább. Természetesen a sokféle találmányt és felfedezést nem egy előadó adja elő, hanem mindig a szakértője, a legjobban ismerője, az, aki egy óra alatt népszerűen, de a szakértő teljes pontosságával közelíteni tudja a hallgatóhoz az ismeretét.

A „Szabad Egyetem” új tárgyai közül — biztosak vagyunk benne — ez lesz talán a legvonzóbb tárgy, különösen a fiatalok és a magát tovább képezni akaró munkások körében és valószínűleg kell tartani hogy ennek az osztálynak létszáma rövidesen éppen úgy betelik, mint az elmúlt szemeszter beiratkozásai alkalmával, ahogyan nem tudott már az iskola növénydekeket könyvelésre, számtanra és mértanra, valamint irodalomtörténetre felvenni. A Szabad Egyetem új szemeszterére a beiratkozások egyébként október 8-án, hétfőn kezdődnek és mindössze szombat estig tartanak, mert vasárnap, október 14-én délelőtt már meg is kezdődik a tanítás. Beiratkozni lehet esténként 6-tól fél 8-ig, a Népi Szövetség központi irodájában (Mester-u. 10).

A Népvédelmi Egyesület gyűjtése Brassóban

Október havi gyűjtés-mozgalmának rendjén a brassói Népvédelmi Egyesület október nyolcadikán gyűjtést rendez a hadiárvák, rokkantak, özvegyek és elhurcoltak alapja javára. Fogadják mindenki adakozó lélekkel azokat, akik a háborús sebek begyógyítása gondját magára vállaló Népvédelmi Egyesület nevében adományokért bekopogtatnak a lakásokba. A háborús sebek begyógyítása azonkívül, hogy mélységesen emberi feladat, az ország újjáépítésének a céljait is szolgálja.

Kereskedők figyelmébe!

Rövid- és galanteri áruk nagy választékban „Progres”-nél, Brassó, Hirscher utca 1.

Épít a Móríc Zsigmond Kollégium

(Kolozsvár) Az országban mindenütt folyó építő munka alól senki sem vonhatja ki magát, a munkásság és parasztság mellé kell csatlakoznia az értelmiségnek is. Ez a gondolat vezérelte az erdélyi magyar egyetemistákat, midőn megalkották a Móríc Zsigmond Kollégiumot, melyben a haladó magyar értelmiségi ifjúság erejét és képességeit a demokrácia szolgálatába állíthatja.

A Kollégium nemcsak a szellemi élet területén dolgozik az újjáépítésért, hanem otthonának, Mátyás király szülőházának átépítésével is résztvesz ebben. A MNSZ támogatásával jutottak ehez az épülethez, melyben könyvtárat rendeztek be és a parasztságból és munkásságból származó főiskolai és középiskolai diákok számára bennlakást kívánnak létesíteni.

A vén Mátyás házat erősen kikezdte az idő foga: a munkálatok félbemaradása miatt az épület egyik szárnya használhatatlan volt, szobáiban por, piszok és régi cserépkályhák darabjai heverték, a falak mezszeleltek voltak — egyszóval vizsgálatlan képet mutatott a ház, midőn a Móríc Kollégium beköltözött. A kollégisták elhatározták, hogy maguk javítják ki a há-

zat, mert ezzel nem csak maguknak teremtenek otthont, de szolgálják az egyetemes emberi kultúrát is: midőn anyai értékes műemlék pusztult el a világon, használhatóvá teszik a XV. századbéli építészeti egyik magyar remekét. Munkájuk irányítására Kós Károlyt, a neves erdélyi építész kérték fel, aki már a multban is vezette az épület helyreállító munkálatait.

A „modern honfoglalásnak” máris megszülettek első eredményei: három szoba az egyik szárnyon már teljesen készen van, butor is került bele — itt már folyik a kollégium szellemi munkája is. A kollégisták szemináriumain az erdélyi magyarság szellemi vezetői tartanak előadásokat és máris virágzik könyvkiadásuk, mely egész Erdély magyar, sőt román társadalma körében is népszerűségnek örvendő. A sok-sok belső munka mellett még arra is jut idejük, hogy bekapcsolódva a Magyar Népi Szövetség népművelési munkájába, meglatogassák a közeli falvakat és részt vegyenek a falu kulturális életének irányításában.

Erdély magyar értelmiségi ifjúságának ez a virágzó szervezete így dolgozik az ország újjáépítéséért és a dunavölgyi népek békés együttélésért.

A népakarat nyilvánul meg az udvarhely-megyei MNSZ választásokon

(Székelyudvarhely.) Az évi közgyűlések egyuttal mérlegkésztését is jelentenek a MNSZ községi szervezeteinél. Idestova egy éve már, hogy a MNSZ szervezete a demokrácia útján egyenleti a romániai magyarság lépteit. Ez az út kisebb-nagyobb akadályok közepette is egyre járhatóbbá válik minden becsteltes szándéku ember számára. A MNSZ megyei vezetői falusi közgyűlések alkalmával se regszemlélt tartanak a MNSZ táboraiba gyűjtött nép felett, ugyanakkor számba veszik a helyi vezetőségek eddigi munkáját is. A helyi vezetők a nép színe előtt adnak számot arról, miként teljesítették vállalt kötelezettségeiket. A nép pedig megállapítja e beszámolókból, hogy mikép sáfárkodtak a vezetők azzal a politikai hatalommal, amelyet a nép kezéből kaptak azért, hogy a demokráciát, a népuralmat kiépítsék.

Volt eset, hogy a vezetők kívánták a közgyűlés összehívását és azon a vezetői választások sürgős megtartását, abban a reményben, hogy régi hatalmuknál fogva visszakérülnek vezetőpolcukra, ezuttal már mint választott vezetők, akik teljes joggal gyakorolhatják ezután községükben a politikai hatalmat. A falu népe azonban kerekén kimondta, hogy nem kéri többé ilyen vezetőköt és teljesen új vezetőiséget választott. Mindezekben az esetekben utóbb bebizonyosodott, hogy a népek volt igaza. Nagyon fontos tehát a népakarat megnyilvánulása: látható, hogy a népek vezetői egyaránt, hogy van számukra, mikor mindenkinek felelnie kell tetteiért és a vezető mint bírja előtt áll a népe színe előtt.

Ilyen szellemben történtek meg Udvarhelymegye falvaiban a MNSZ vezetői

választások, melyek a megindult újjászervezési munka rendjén immár befejezésük közelednek.

Ezuttal az alábbi községi MNSZ szervezetek választási eredményeit közöljük: Máréfalva: Elnök Fosztó Béla, alelnökök Ilonka András és Olasz Dénesné, titkár Lukács Sándor. Bizottsági vezetők: közművelődés László Jenő, gazdasági ügyek Lukács András, szervezés Márton Béni, női csoport Simó Ferencné, ifjúsági csoport Bíró Béla.

Farcád: Elnök Vajda Mózes, alelnökök Lajos Albert és Sándor József, titkár Sándor Gergely. Bizottsági vezetők: közművelődés Lőrincz Áron, református lelkesítés Elek Pál, női csoport László Lajosné, ifjúsági csoport Pálfi Aladár.

Fenyéd: Elnök Tamás István, alelnökök Lukács Péter és Simon Ákos, titkár Bokor Domokos. Bizottsági vezetők: közművelődés Székely Árpád, gazdasági ügyek Ilyés Balázs, szervezés Hodor Balázs, női csoport Mánási Pálné, ifjúsági csoport Csiki Gergely.

Székelyszentkirály: Elnök Bálint Miklós, alelnökök László I. Imre és Kovács M. János, titkár Bodó P. Ignác. Bizottsági vezetők: közművelődés Simon János, gazdasági ügyek Kovács István, szervezés Gergely Albert, női csoport Péter Jánosné, ifjúsági csoport Péter Jenő.

Felsőboldogfalva: Elnök Kovács Árpád, alelnökök Bonda Áron és Nagy Lajos, titkár Orbán Áron. Bizottsági vezetők: közművelődés Gáll Károly, gazdasági ügyek Kerekes Mózes, szervezés Buzogány Mózes, női csoport Gáll Károlyné, ifjúsági csoport Bíró József.

Megnyílt a szovjet anya- és gyermekvédelmet bemutató kiállítás Brassóban

(Brassó) Ünnepi keretek közt vasárnap délelőtt nyitották meg a brassói megyefőnökség diszterében a szovjet anya- és gyermekvédelmet bemutató kiállítást. A falakon tíz hatalmas fényképgyűjteménybe csoportosítva szemlélhető az a gondos rendszer, amely az anya és gyermekvédelemmel kapcsolatban mindenre kiterjed, ami a szülő anyák és gyermekeik érdekében hasznos. A kiállítás szemléltetően elrendezett fényképanyagát a Romániai Antifasiszta Nők bukaresti központja bocsátotta az egyesület brassói szervezete rendelkezésére.

A megnyitó ünnepélyen résztvevő Medvedjev ezredes, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság brassói vezetője, Iliescu tábornok, a román Fegyverszüneti Bizottság brassói elnöke, Radu tábornok, az V. hadtest helyettes parancsnoka, Zaharia ezredes megyefőnök, a demokrácia szervezetei képviselői és sokan mások. A vendégeket Coponyé, a brassói Antifasiszta Nők Egyesületének vezető tagja üdvözölte. Utána Stănuță Vianu, az Antifasiszta

Nők Egyesülete bukaresti központjának kiküldöttje ismertette a szovjet anya- és gyermekvédő rendszert, amelyet Romániában követni kell. Ennek megvalósítása érdekében az Antifasiszta Nők Egyesülete eddig 56 napközi gyermekotthont, 6 gyermeknyaralató állomást, 12 napköziotthont és 8 óvodát létesített az év márciusa óta az országban. A fővárosban pedig 22 tanfolyamot tartottak irástudatlanok részére a külvárosokban és 14 tanfolyamot a gyárüzemekben.

Medvedjev ezredes intézett ezután közvetlen hangú beszédet az egybegyűltekhöz. Boldog — mondotta — hogy részt vehet a kiállítás megnyitásán, amely Románia népeivel megismerteti egy részét annak a rendszernek, ami a szovjet anyáról és gyermekéről gondoskodik az ország népei jövőjének érdekében. — Zaharia megyefőnök méltatta a kiállítás céljait, Rusu főhadnagy beszélt a Horea, Cloșca és Crisan hadosztály részéről, végül Ivanov munkásné üdvözölte az egybegyűlteket és a kiállítás rendezőit az antifasiszta munkások nevében.

Tanévnyitás a sepsiszentgyörgyi Mikó Kollégiumban

(Sepsiszentgyörgy.) A református kely Mikó Kollégium október 15-én, főn nyitja meg kapuit. Ezt megelőző vasárnap reggel fél kilenc órakor a légium udvarán összegyűlt tanulók t. letileg vonulnak a vártemplomban tando ényviti istentiszteletre.

Az intézet bennlakása és étkezéje tőber 14-én nyílik meg. Az iskolai di következők: Beirási díj 8000 lej, felélesi díj 2000 lej, (mindkét díj mikire kötelező) tandíj egész évre 30 lej, bennlakási díj 40.000 lej, havi zési díj 11.000 lej, ezenkívül a termé bení járadások. A fenníekből ényk or a következők fizetendők: a tand bennlakási díj fele, egy negyed öl fa, havi étkezés díja, és az első két hón járó élelmiszerek.

A kollégium leányimnáziuma, az a magyar tannyelvű leányfőgimnázium óvónképző megnyitását idejében k jük.

Ismét baj van a magyarnyelvű táviratok körében

(Brassó) Miután a Hivatalos Lap megjelent a rendelkezés, hogy az or valamenyí postahivatala köteles a gyar nyelven feladott táviratokat is to bitani, a rendelet már régen életbe t pett, a brassói postaigazgató a köv zők közlésére kért fel:

„A brassói postahivatal igazgatója ri mindazokat, akik magyarnyelvű táv tokat adnak fel, hogy a távirat hálta a szöveg román fordítását is írják rá azért szükséges, mert nem minden p tiszvivő ismeri a magyar nyelvet s l emiatt a távirat továbbítása ne szenved késedelmet”.

Feltételezzük, hogy a brassói posta gató jéhszerűen, a magyar közönsé dekében adta ki ezt a rendelkezést mégis furcsának találjuk.

A magyar táviratot azért engedél ték, mert vannak, akik nem tudnak ro nul. Ha pedig nem tud románul, hon tudja a román szöveget a távirat hálta ráírni? Akkor mindjárt románul is írhatná.

A postaigazgatónak most nyílik a ma, hogy azon a címen, hogy Brassó jelentős számú magyar lakik, magy tudó postások alkalmazását is kérje letéseitől.

SZERVEZETI ÉLET

A MNSZ székelyszombori szervez nek női csoportja újabb bizonyítékát értékes munkájának. A fogságból haz ró foglyok részére 200 kiló kenyere kiló szalonnát, sajtot és nagymennyis gyümölcsöt gyűjtött. Az élelmiszereket alsórákos állomásra szállították, ahol ottani MNSZ nőikkel együtt kiosztottak vonatokkal hazatérő foglyok közt. A a nélkülözökön segíteni kell, minde nagyon áldásos munkát fejtenek ki a s vezeti nők.

Autobusz indul Bucurestiből

és vissza minden nap déli 1 órakor „Románia” (C. I. Z. A. képviselő).

Brassóban: Kapu-utca 49, Telefon 32-55. Bucurestiben: Str. Izvor 2, Telefon 3-65-21

A Szovjet Bizottság jelentése az Auschwitzban elkövetett borzalmakról

Ara 100 lej. „Cartea Rusă” könyvkere kedés, Brassó, Reg. Mihail u. 1

A Szovjetszövetség mindig szavának áll

A szovjet külügyi népbiztos nagyfotosságu sajtónyilatkozata

(Moszkva) Molotov szovjet külügyi népbiztos és kísérete a londoni tanácskozással kapcsolatban, tegnap megérkezett Moszkvába. A külügyi népbiztos megérkezése után kihallgatáson jelent meg Sztálin vezértábornagynál, akit részletesen tájékoztatt a külügyminiszterek tanácskozásáról.

A TASS szovjet sajtóiroda részletesen ismerteti Molotov szovjet külügyi népbiztos Londonban tett sajtónyilatkozatát. A külügyi népbiztos a londoni szovjet nagykövetségen fogadást rendezett, melyen több mint száz angol és külföldi újságíró jelent meg.

Miért nem adtak ki hivatalos közleményt?

Sajtónyilatkozata szerint Molotov szükségesnek tartotta, hogy a sajtó képviselői előtt ismertesse a külügyminiszterek értekezletének lefolyását, mert amint ismert, az értekezlet végén nem adtak ki hivatalos jelentést és így a közvélemény nem kaphatott kellő felvilágosítást.

A szovjet külügyi népbiztos ezután utalt a potsdami tanácskozásokra, ahol kimondták, hogy a Londonban összeülő külügyminiszterek tanácsának első teendője lesz az Olaszországgal, Romániával, Bulgáriával, Magyarországgal és Finnországgal kötendő békefeltételek megszövegezése. Ugyancsak Potsdamban határozták el, hogy az említett államokkal kötendő békeszerződések tárgyalásánál a fegyverszünet aláíró illetékes államok külügyminiszterei vesznek részt.

A londoni tanácskozásokról beszélt a szovjet külügyi népbiztos hangsúlyozta, hogy az értekezlet során egyes kérdésekben sikerült megállapodni, míg Japánban a szövetségesek részéről történő ellenőrzésnek kérdéses volt a szovjet delegátusok hibájából nem tárgyalták le. Ezzel szemben Nagybritánia, az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség kiküldöttjei között megegyezés jött létre az Olaszországra vonatkozó békétárgyalások kérdésében. Hasonlóképpen több megegyezés történt a Romániával, Magyarországgal és Bulgáriával kötendő békeszerződések kérdésében is. Finnország ügyében nem voltak nehézségek és így a három nagyhatalom külügyminiszterei dönthetnek.

Ami Franciaország részvételét illeti, hangsúlyozta a szovjet külügyi népbiztos, a potsdami tanácskozásokon kimondták, hogy Franciaország csak az Olaszországgal kötendő békétárgyalásokon vesz részt, míg a többi nem képviselteti magát, mert a többi államokkal nem állott hadban. Hasonló a helyzete a kínai kormányoknak is. Azokról a bizonyos „szeptember 11-i határozatokról” beszélt a szovjet külügyi népbiztos rámutatott arra, hogy ilyen határozatok nem léteznek, elsősorban is, mert ilyen határozatok a résztvevő külügyminiszterek nem hogy alá írtak volna, de nem is láttak ilyen, vagy ehhez hasonló okmányt.

Molotov továbbá elmondotta, hogy Londonban hosszú időn át vitáztak, hogy a Potsdamban hozott határozatok alapján vezessék-e le a londoni tanácskozásokat, vagy se. A szovjet külügyi népbiztos hangsúlyozta, hogy a szovjet népek mindig és minden körülmények között tiszteltetben tartják az egyezményeket és ezt várják másoktól is. Lehetségesnek tartja, hangsúlyozta Molotov, hogy az egyezmények csak azokat a pontjait tartásák tiszteltetben, amelyek kedvezőek valakire nézve, míg a többitől egyszerűen eltekintenek. Így történt meg aztán, hogy Londonban a potsdami határozatokkal ellentétben kérték, hogy Romániával, Bulgáriával, Magyarországgal és Finnországgal kötendő békeszerződések tárgyalásánál Kína és Franciaország is legyenek jelen, holott ezek a hatalmak nem is állottak hadban sem Romániával, sem Bulgáriával, sem Magyarországgal, sőt még Finnországgal sem.

Molotov nyilatkozata további során hangsúlyozta, hogy a Szovjetszövetség a leghatározottabban ragaszkodik a potsdami határozatok tiszteltetbentartásához és minden olyan indítványt, amely ezekkel a határozatokkal ellentétben áll, a leghatározottabban visszautasít. A szovjet küldöttség a záróhatározatok megszövegezésénél azt ajánlotta, hogy a különböző fegyverszüneti egyezményeket aláíró hatalmak külön záróhatározatokat írjanak alá, így a Romániára, Bulgáriára, Magyarországra vonatkozó jegyzőkönyvet a

fegyverszüneti egyezményt aláíró hatalmak, tehát a Szovjetszövetség, az Egyesült Államok és Anglia külügyminiszterei írják alá, miként azt Potsdamban elhatározták. Ezzel szemben az értekezleten résztvevő külügyminiszterek nem voltak hajlandók a szovjet javaslatot elfogadni és ennek tudható be, hogy a tanácskozások végén egyetlen egyezményt sem írtak alá.

A szovjet külügyi népbiztos nyilatkozata végén hangsúlyozta, hogy a Szovjetszövetség, hálá a Vörös Hadsereg és a szovjet népek áldozatos harcának, győzelmesen került ki ebből a háborúból, melyben a nyugati és a keleti hatalmakkal vállalt harcok és nem kételkedik abban, hogy ez az együttműködés a világbéke megszilárdulására vezet.

Sokszázmillió értékű elrejtett árut fedeztek fel az „S”-különítmény tagjai

(Bukarest) A fővárosi „S” különítmény tagjai egy Trandafirescu nevű ezredes Vespasian utcai lakásán nagymennyiségű fedélbádógot találtak. Az ezredes abban a pillanatban érték tetten, amikor egy Roseanu Costa Marin nevű munkásnak 76 ezer lejért adott el egy köteg fedélbádógot. A fedélbádó hivatalos ára 22 ezer lej. Az ezredes a bíróság előtt felel majd az üzérkedésért.

Ugyancsak az „S” különítmény tagjai leplezték le egy sokszázmillió értékű rakományt. A hatalmas rakomány a Goldstein Testvérek cég tulajdona és megállapítást nyert, hogy egyetlen gramm árut sem adtak el hivatalos áron. Tehergépkocsik hordták éjjel és a hajnali órákban a réz, alumínium és acélárut, valamint a cinkt az ügynökök címére, akik más ügynököknek adták azt tovább. A rakományban rengeteg olyan cikket találtak, amelyet csak a fekete pia-on lehet kapni: regdágán.

Jacoby Leon dr. orvos lakásán egy teherkocsi rakomány piperesszáppant találtak. Az orvos és felesége a szappan darabját 2500 lejért árulta. A szappant elkobozták, a házaspárt bíróság elé állították.

Az „S” különítmény értesítést kapott, hogy a bukaresti Chitila uton egy ismeretlen uriember bérelt szobát, amelyben értékes dolgokat rejtgetett. Az illető nem lakik ott, hanem csak időnként visz el onnan csomagokat. Az „S” különítmény a helyszínre kiszállva, felnyitotta a szobát, ahol 420 millió értékű, a Szovjetszövetségből rabolt holmit talált. A nyomozás során kiderült, hogy az illető „uriember” Bechi Filip őrnagy. Az őrnagyot egyébként a népbíróság már régen mint háborús bűnöst körorzi.

Az aradi 13 vértanu emlékének brassói megünneplése

(Brassó) Szombaton, október 6-án, az aradi tizenhárom vértanu emléknapján a Magyar Népi Szövetség sikerült ünnepély keretében emlékeztetnie meg az elbukott magyar szabadságharc hős tábornokairól, akiket az európai reakció szorgalmazta, hogy a sztrájk önkényuralom bilőfára juttassák.

Hosszu évek után első ízben történt Brassóban, hogy a magyarság előtt nyíltan lehetett megfogalmazni a szabadságharcosok ügyét a meghamisított történelmi szemlélet „hivatalos” irányvonalának elkerülésével. Első ízben lehetett kimondani, hogy ezek a hős magyar tábornokok a világszabadságért küzdöttek a tragikus szembekerülésük a Dunamendecé többi kis népeivel nem az ő vétkük volt, hanem azé a Metternich hercegé, és érdekcsoportjé, amely jól érte a módját, hogyan juttassa ki a többi leigázott nemzetiségek szabadságvágyát éppen az egyetemes népi jogokért zászolt bontó magyar szabadságmozgalom ellen.

Valamennyi előadó ezt a történelmi igazságot domborította ki, hogy világszerte képet tárjon a MNSZ székházában ez alkalommal egybesereglt hálóság elé. Az ünnepélyt Pozsár Andás, a Magyar Népi Szövetség városi elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a brassói Hazafiak Szövetségének kiküldöttjét, az ünnepély román előadóját, majd röviden felvázolta az összejövétel célját.

Elsőnek Szász István szerkesztő tartott előadást és ebben a mostani viszonyokra hivatkozva mutatta ki, hogy az európai reakció milyen gátló eszközök igénybevételevel fojtotta vérbé a magyar történelem legmagasabb pillanatának egyetemes érdekű tömegmozgalmát. Levonta a mára is érvényes következtetéseket az 1848–49 évi magyar szabadságharc tanulságaiból.

Silca Sever mérnök a Hazafiak Szövetsége részéről először román nyelven mondotta el a baráti magyar néphez intézett köszöntőjét a 13 aradi vértanu halálának évfordulója alkalmával, majd előadását magyar nyelven is megismételte. Kiemelte, hogy a vértanuhalált halt magyar férfiak nem lettek soványok, mert akik kész meghalni sajtó népek szabadságáért, az tudja, hogy más népek szá-

badságát is tiszteltetben kell tartani.

— Tanuljunk a történelemből — mondotta — a rabok és népek igaz történelméből és a történelem legyen a bibliája a névtelen sokaságnak. Semmiféleképpen meg a hazug és elvakult történelmet, amely a grófok és bojárak bérenceinek alkotása, azoké, akik a népek szenvedéséből mindig hasznot tudtak húzni. Próbáljuk meg átérteni és aztán harcoljunk mi is ugyanazokért az eszményekért.

Ezután következett Szemlér Ferenc író és lapszerkesztő kitűnő írói eszközökkel megírt, lebilincselően élvezetes előadása, amelyben szemléltető képet rajzolt az 1848-as események történelmi valóságáról, elvetve az „érdekel” történelmszemlélet félremagyarázásait. Megvilágította, hogy az osztrák császári házzal való kiegyezés után miként merültek felejtésbe a negyvennyolcas forradalmi hagyományok és hogyan született meg a látszatönállósággal együtt a magyar imperialista ábránd, ami elmergésztette a viszonyt a magyarság és a Dunamendecé többi népi között.

Magyaroztatást adta, hogy miért nem lehetett a „német világhatalmi törekvésekhez láncolt magyar hódító törekvések bódulatában október hatodikát ünnepelni”. A kiegyezés után a németeknek behódolt magyarságnak szörnyű végezete volt, hogy elkábították, gyávasággal töltötték tele a magyar társadalmat aljától a tetejéig. Fájdalmasan állapította meg, hogy a magyarság 1848-as bátor magatartása éppen ezen okok miatt 1944-ben nem ismétlődhetett meg.

Tiboldi Béla hírlapíró szíves, riportzerű előadásban pergette le az 1849 világi fegyverletétel hősi előzményeit és tragikus következményeit, színes képet varázsolva a hallgatóság elé. Egyben megrajzolta a történelmi hátteret, melynek viszénye napjainkig is elvett.

Az egyes előadások között Szabó Gizella Petőfi: „A szabadsághoz”, „Feltámadott a tenger” és „A 19-ik század költő” című verseit szavalta el. Kiűnő előadasmódora nagy hatást és megáldandó sikert váltott ki a közönség körében.

A gíndvégi színvonalas ünnepély műltó volt a vértanuhalált halt szabadságharcosok kegyeletéhez.

A VÉGZET

(Brassó) Dornescu Dorának híres mogilevi haláltábor egyik hóhéra volt. Számátalan emberélet terhelt a lelkét és még több rablás. Az augusztus 23-iki fordulat meglekítettette. Mint minden ilyen szerű patkány, reszkette lapult meg elbarátainál. Később, mikor látta, hogy a Sănătescu kormány semmi komoly intézkedést nem tesz a háborús gonosztevők ellen, kimerészkedett rejtékhelyéről. A kedve igazán csak a Rădescu kormánya alatt jött meg. Szép csendesen értékesíteni kezdte a rabolt holmit, később a fekete piac emberével is feléknitette a régi barátságát, visszajutott a finom ruhákba és vígan élte világát.

A végzete Brassóban érte utol. Vidáman: gondatlanul társalgott „barátaival” a Korona kávéházban. Megelégedetten szürkölte a finom édes pálinkát, általában rózsaszínben látta ezt a demokráta világot, amely ilyen elnőző az ő régi „mókáival” szemben.

A végzet a szomszéd asztalnál ült. Mantel a neve és éppen Dornescu volt az, aki a nővérét a mogilevi haláltáborban kivégeztette. Mantel a nővérét már rég meggyászolta, a fájó seb is többé-kevésbé begyógyult. De nem felejtett. Tudta a kötelességét.

Amint Dornescut megpillantotta, szép csendesen felállt a helyéről, átment a szomszédban levő polgárorszra és egy perc múlva Dornescu utban volt a rendőrség felé. Természetesen hangoskodott, tiltakozott és fenyegetőzött. Azt mondta, hogy ő ártatlan. Hamis okmányokkal próbálta igazolni, hogy ő nem azonos. Mikor pedig mindez nem járt eredménnyel, a régen bevált módszerhez folyamodott. Nagy összeget ajánlott fel, hogy engedjék szabadon.

Természetesen letartóztatták és erős fedezet mellett küldték a bukaresti állambiztonsági hivatalhoz.

Akik még szabadon sétálnak, nyugodjanak bele, hogy sorra kerülnek.

A napokban tárgyalják az Adorján és Hurmuzescu ügyét

(Bucuresti, Rador.) A fővárosi törvényszéken a napokban kerül tárgyalás alá az Adorján és Hurmuzescu ügye. A két szélfamos annak idején milliókat keresett a fegyverszüneti feltételekkel kapcsolatos szállításokon. Ők voltak azok, akik a földművesektől a marhákat feláron, de legtöbbször ingyen vették el.

Mint most kiderült, Adorján többszáz milliót ajánlott fel az illetékeseknek, hogy az ügyet elhallgassák.

A bíróság az Adorján és Hurmuzescu, valamint bűntársaik vagyonát záróla. A zárolt vagyon meghaladja a 12 milliárd lejt.

A közvélemény érthető érdeklődéssel tekint a két gonosztevő népfoszogató perének tárgyalása elé.

Todor Ion jun.

író-címező-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakmihelye — új gépek lerakata
BRASOV Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”)
TELEFON 20-17. Keresk. Kam. bej. sz. 4798/1941.

Gönpapír (sacará), fehér, 40 cm. szélességben, detail-kereskedők árucsomagolásához

Várad papírerakataiban.
Brassó, Rózsátr 4 sz. Telefon: 29-03.

== HIREK ==

NEPI EGYSÉG

Szerkesztőség: Str. Arincarilor (Otvös-u.) 16. Tel. 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2. Tel. 22-69

★

Előfizetési díj postai kézbesítéssel egy hónapra 1000 lei

Naptár

Kedd, 1945. október 9. A nap 6 óra 10 perccel kevesebb, mint 24 óra 24 perccel nyugszik. — Kat. Dénes. — Prot. Dénes. — Ort. Jacob. — Zsidó 5706 év Hevan hó 2.

Brassói mozgóképműsor

Aro: Romeo és Julia Hollywoodban. Astra: Machita (magyar film). Capitol: Teregyó lelkek. CFR filmszínház: Csak egyszer élünk. Corso: Tarakanova hercegnő. Lumina: Keresnek egy leányt. Redut: A vád. (J'accuse). România Liberă (volt Modern): Zoja (szovjet film.)

Szolgáltatás gyógyszerlárok Brassóban

Hétfőn: „Minerva” Joás Imre, Kat. u. 7.
Kedden: Sianu, Lópia 8.

— Beiratkozások a brassói református középiskolákba október 10-ig tartanak a református leánygimnázium igazgatói irodájában, Kut-utca 7 szám alatt. Úgyanott iratkozhatnak be a kereskedelmi fiúiskola alsó tagozatába és a felső tagozat fiú és leány-csoportjába is. A vidéki tanulók részére bennlakás és étkezés is lesz, a lányoknak a Szeretetházban, a fiuknak a kereskedelmi iskolában, Mester-utca 16 szám alatt.

— A nagyszebeni Szentferenc-rendi nővérek iskoláiban később kezdődik az oktatás. A nagyszebeni Szentferenc-rendi Nővérek vezetése alatt álló nyilvánossági jogú középiskolákban a tanítás, úgy mint a többi nagyszebeni középiskolákban is, az épületek másirányú elfoglaltsága miatt későbbi időpontban kezdődik. A brassói Szentferenc-rendi Nővérek iskoláiban az oktatás rendes időben veszi kezdetét.

— A MNSZ brassóvárosi szervezetének intézőbizottsága október 9-én délután fél 7 órai kezdettel ülést tart a szervezet székházában.

— Újabb gabonaszállítmányok érkeztek a Szovjetből. A brigi kikötőbe újabb gabonaszállítmányok érkeztek. Tegnapi 600 tonna búzát és 1400 tonna kukoricát raktak ki egy szovjetgőzösökből. A hét végére újabb gabonaszállítmányokat várunk.

— Zárólták a kék követ és a ciklon gázt. — A közlekedésiügyi alminisztérium rendeletileg zárta valamennyi kereskedelmi és iparvállalat birtokában levő ciklon gázkészletet. Zárta továbbá a szőlőtermelők egyesülete, a mezőgazdasági kamarák és szőlőtermelők szövetségeiben található kék követ, valamint a jövőben gyártandó mennyiségeket is.

— Helyreállított Észak-erdélyi vasutvonalak. — A C. F. R. vezérigazgatósága közli, hogy a következő vasutvonalakon állította helyre a forgalmat: Szamosújvár—Dés, Dés—Nagyilonda, Apahida—Dés—Zsitő, Rogoz—Dobresti és Marosvásárhely—Parajd.

— Tanévnyitás Sepsiszentgyörgyön. A római katolikus Leánygimnázium ezúton hozza a tanulói tudomásra, hogy az idei tanév október 15-én kezdődik. Egyben kéri, hogy a bennlakók már október 13-án költözzenek be az intézetbe.

— Lőpartók figyelmébe. — A brassói rendőrfőnökség közli: Valamennyi Brassó területén lakó lőpartó köteles október 8-án és 9-én reggel lővalával együtt a baromvásártérre jelentkezni a lővásárló bizottság előtt. Intézkedés történt azok felkutatására, akik bejelentetlen lővalákat tartanak.

— A magántisztviselők teli-ségélyének adója. (Bukarest, Rador) A pénzügyminisztérium közli az ipari és kereskedelmi vállalatokkal, hogy az Általános Munkaszövetség kezdeményezésére adott teli segélyösszegek 10 százalékos kedvezményes adózás alá esnek a 200 ezer lejt meg nem haladó fizetések után, amennyiben az illető tisztviselő ez év április 1 óta nem részesült hasonló kedvezményes adózás alá eső segélyben. Ha igen, akkor csak a régi és új segélyösszeg különbözetére alkalmazandó a 10 százalékos adózás, míg a fennmaradó összeg az adótörvény 43. szakasza alapján adózandó meg.

1946 február 10-re tűzték ki a Szovjetszövetség Legfelsőbb Tanácsa választásainak időpontját

(Moszkva) A Tass ügynöke még hiadása közölte a Szovjetszövetség Legfelsőbb Tanácsának a választások megkezdésére vonatkozó dekrétuma szövegét. Eszerint a Legfelsőbb Tanács megválasztását a választási szabályzat előírásainak figyelembevételével 1946 február 10-re tűzték ki.

(Moszkva) Molotov szombaton fogadta Finnország moszkvai követét, aki ezúttal mutatkozott be a szovjet külügyi népbiztosságnál.

A moszkvai bolgár követ ugyancsak tisztelgő látogatást tett Molotovnál. E látogatás után a bolgár követ a napokban bemutatja megbízó levelét a Legfelsőbb Szovjet Tanácsnak.

(Budapest) A Boráros-térnél elkészült új ponton-hidat, amely Budát Pesttel köti össze, vasárnap adták át a forgalomnak. A két nap alatt végrehajtott munkával a szovjet műszaki csapatok, amelyek a hidat építették, csúcsteljesítményt értek el.

Testnevelés

A vasárnapi brassói bajnoki labdarúgó mérkőzések eredményei:

Az Olympia pályán a busteni Caraiman—Elláási alkalmazottak Brassó 2:1, csak félidőt játszottak a zuhogó eső miatt.

C.F.R.—I.A.R. 4:1, a nap egyetlen erősebb iramu mérkőzése.

A városi Stadionban: Miess börgyár—Scherg posztógyár 8:0.

Hesshaime—Concordia 3:0. A Concordia csapata nem jelent meg a pályán és így a szabályok értelmében a mérkőzést elvesztette.

Vidéken: Sepsiszentgyörgyön, Sepsiszentgyörgyi NSE—UAB Brassó 4:1 (2:1). — Lendületet szed a brassyóiak ellen, megátérzik a csapatot Lemhényi edző munkája. Az eső, az egész mérkőzés időtartama alatt esett, de a mérkőzésnek mégis szép közönségsikere volt.

A mérkőzést Böloni (Brassó) játékező közmegelegedéssel vezette.

Botfaluban: A helyi Indumin—Locomotiva (Brassó) 5:0.

Ujpest—Szene 4:2 (2:1)

(Budapest) A magyar labdarúgó bajnoki mérkőzések során vasárnap az úpestiek saját otthonában győzték le Szeget.

A román vasutasok birkozócsapata magyarországi vendégszerelése során egy magyar egyesületi csapattól 7:3 arányú vereséget szenvedett.

Budapesti értesítés szerint 1946 január vagy februárban kerül Budapest lejárására a közepurópai ping-pong kupaverseny, amelyen résztvesznek: Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Ausztria és Csehszlovákia csapatai. A tervek szerint a versenyeket minden évben más és más országban fogják lebonyolítani.

Tilos a gabonapálinka főzése

(Brassó) A polgármesteri hivatal lakosság tudomására hozza, hogy a belügyminisztérium 12.554—1945 számú rendeletével megtiltotta, hogy gabonából szeszt készítsenek. Ez az állam megőrsítésén kívül ártalmas az egészségre és ugyanakkor gabonapazarlást jelent. Szigorúan meg fogják büntetni mindazokat akiket szeszfőzésen érnek. Valamennyi ellenőrző szerv a legmagasabbra kell, hogy fokozza az ellenőrzést és azonnal értesíteni kell a pénzügyi hatóságokat és az ügyészséget, minden ilyen kihágási ügyben.

Háromszék vármegye cukorrépa-termelőihez

A répatermelők szeptember 1-én Sepsiszentgyörgyön tartott ülésén egy felhívást adott ki a kijelentést kockáztatta meg, hogy az idén a termelők nem fogják viszáskapni a répaszeletet a cukorgyárból, mert a nagy szárazság miatt ezt a szeletet más vidékre küldik, ahol nagyobb a takarmányhiány.

A botfalusi cukorgyár felhívja a termelőket, hogy ilyesféle rendelkezést sem

milyen hivatalos szerv sem adott ki és, hogy a gyár feltétlenül a termelőknek fogja juttatni répaszelet-járandóságukat.

— A brassói önálló szabómesterek figyelmébe. — A brassói öráló szabómesterek szervezete felhívja valamennyi tagját, hogy a mai naptól kezdve kötelesek az árszabályzatot kiigyeztetni. Ezeket a felhívást a szervezet D. Filitti-utca 5 szám alatti helyiségében. Nyomatékosan figyelembe veszik a tagokat a fenékkel azonnali teljesítésére, mert a benemtarás, vagy késedelem következményeire nem vállal felelősséget a vezetőség.

— Magántanulók pótvizsgája a VIII. gimnáziumi osztályból. — (Bukarest, Rador) A nemzetnevelésiügyi minisztérium elrendelte, hogy azok a magántanulók, akik a főgimnázium VII-ik osztályában a szeptemberi vizsgán legfeljebb két tárgyból elbuktak, mielőtt megkezdődnek az érettségi vizsgálatok, október 12-ig pótvizsgát tehetnek.

Ehrlich és Nagy
aranyműves- és vésnök
műhely

legmagasabb áron vásárol használt arany- és ezüst tárgyakat és drágaköveket.

Készít legmodernebb kivitelben karikagyűrűket, pecsétgyűrűket, órátokokat stb.

Telefon 1007.

Brassó, Str. Reg. Carol 22.

PULLMAN AUTOBUSZ (KÉK)

Bucureştiből indul rendszeres menetrend szerint minden hétfő és csütörtökön reggel 7.30-kor

Brasov—Făgăraş—Sibiu

Beiratkozások és indulás:

„CENTRALA TRANSPORTURILOR” BUCUREŞTI,
Str. Negru Vodă Nr. 2. Telefon 4.11—33

„PAPETĂRIA UNIVERSALĂ”

papír- és írószerekkereskedés, papírraktár
Tulajdonosok: WEISZFEILER S. és FORIL GH.
Brassó, Hirsch-utca 6. Telefon 37-15

Füzetek és iskolai felszerelések.
Nagy választék az összes papírárukban, írószerekben, irodai cikkekben. Üzleti papírzacsók, csomagoló-, szőnyeg-, falvédő- és vajpapirok, tapéták, színes- és fehér papírszalvéták stb.
NAGYBAN! KICSINYBEN!

Arórhirdetések

Legkisebb arórhirdetés 10 szóból 500 lei, minden további szó 50 lei. Az ingatlan és üzleti célt szolgáló hirdetéseknek kétszeres díjszabás. A háromszóra feladott hirdetések után a nevezési leközlés ingyenes.

Foglalkozás

Bádogos tanuló vagy egy munkást, aki ért a bádogos munkához, felveszek. Erdélyi Demeter, Satulung 2.3. 2655

Cserépkályhaszerelő segédet sürgetően keresek. Gál Vilmos kályhásmeister, Brassó, Str. C. A. Rosetti No. 29. 2647

Bukarest részére keresek házaspárt, a nő tökéletes szakácsnő, a férfi pedig járatos legyen a házkörüli munkákban, tudjon felügyelni és betárolni. Ajánlatokat kérek: Firma Trustés, Bucureşti, Str. Gen. Florescu No. 2. etaj. II. 2639

Alkalmazok az 1946 évre ügyeskedő, értelmes, megbízható női kertmunkást 480.000 lei, férfiertmunkást 600.000 lei, lakás, ételmezés mellett. Magánosok, árva előnyben. Váry farskola, Sepsiszentgyörgy. 2636

Főzészhez értő bejárót azonnalra keresek. Cim a kiadóban. 2670

Felső kereskedelmi iskolai vezetéssel rendelkező állásnéltti magántisztviselő bármilyen irodai alkalmazást vállal. Cim a kiadóban. 2618

Szabósegédet keresek azonnalra. Opra István, Zernest. Str. Meşianu 986. 2617

Bádogos és vízvezetékiszterelősegédet felveszek. Kósa, Brassó, Fekete utca 52. 2614

Magános férfi rendes fiatal nő keres házvezetőnőnek. Cim a kiadóban. 2656

Kiszolgáló kisasszonyt keresek rövidúrára ültetve. Cim a kiadóban. 2657

Kézügyességgel rendelkező munkásnőt keresek otthoni munkára. Cim a kiadóban. 2659

Adás-vétel

Nehéz masszív esztergapad Schweizer & Opler gyártmányú kőntré 2000 m/m magasságú 700 mm minden hozzávalóval együtt eladó. Megtekinthető: Noa megalónál Brassó. 2643

Férfihakkancsot, 39—40-es jó állapotban megvételre keresek. Címek a kiadóba kérek. 2611

A gyümölcsfák fűtése megkezdődött, kaphatók alma, körte kajszibarack, szilva, meggy, cseresznye, ribizke, egres, lugoscsipkebogyó, stb. Váry farskola, Sepsiszentgyörgy, Főia Géza telep 10. 2637

Veszek hársnyakbőrt minden hozzávalóval. Slavovits, Brassó, Roşina Maria 3. (üzletben). 2625

Női kosztüm és férfi ruhát eladó. Cim a kiadóban. 2623

Jó állapotban levő főzőkályhát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 2615

Gőrény (Pitoli) prém, női, teljesen új állapotban eladó. Ajánlatokat: Brassó, Str. Castelului 19. — part. 4. I. em. 15—17 óra között. 2660

Eladó elegáns francia hálószoba, külsőálló bútordarabok, porcellánok, festmények, gobelinok, Broekhaus lexikon, Holner akkord-on és egyéb apróságok. Brassó, Huszu utca 149. II. emelet. 2—6-ig. 2662

Keresek megvételre egyzárterő fűrészgárat 24 colos gáttal, vagy 18 colos is lehet, türeklépes állapotban. Megvételre gépmegehajtatással, jó transzmisszióval. Bálint Mihály, gépész, Maksa. Háromszék. 2668

Inar-Kereskedelem

Kész hálobutorok kaphatók modern kivitelben Sepsiszentgyörgy, Brassai Sámuel 44 szám alatt. 2632

Hárisnya, cérna, gombok, gyöngyök, broszok és számtalan más rövidúrá ciki nagy választékban olcsó árakban „Progres”-nél, Brassó Hirsch-utca 1. 2521

Ingatlan

Házak, parcellák, ipari telkek adás-vételre előnyben és gyorsan kivevethető a régi és megbízható Prompt ingatlanforgalmi iroda. Brassó, Főter 8. Telefon 38-91. 1903

Brassóban kb 1000 m² telek, Sepsiszentgyörgy mellett birtok eladó. Erdélyi István: Brassó, Str. Reg. Carol Kapu u. 60 szám. 8 ajtó. 2661

Házasság

30—40 év körüli vidéki komoly férfi ismeretséget keresem, házasság céljából. Leveleket „Szóke” jellegre a kiadóba kérek. 2612

Gyeges

Örökbe adnám 5 és 11 éves fiaimat. Címeket a kiadóba kérek. 2648

Felhívás. Háromszék vármegyei Bercsépők és Géptulajdonosok Szakszervezetének Vezetősége folyó hó 15-én d. e. 10 órai kezdettel közgyűlésre hívja össze az érdekelteket, amikor fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá, amiért is kérjük lehetőleg minden tag megjelenését. Előnökség. 2633

Magyar könyvekben nagy választék

a „Cartea Rusă”
könyvkereskedés magyar osztályán
(Brassó, Regele Mihai u. 14.)
Videki megrendelést postán szállítunk.